

Børne Blad

WALDORF

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 34.

23de august 1891.

17de aarg.

Vikinger paa rov ved Spaniens kyster.

Børneblad

ubkommer hver lørdag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forklub. I vatter til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillingar, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Bibelhistoriske spørgsmål.

(Over det nye testamente.)

Svar paa disse spørgsmål vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Vogt). Om stedernes beliggenhed, se kortet bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmålene, svarer til det stykke i bibelhistorien, hvorover der katekiseres.

69 c.

Hvor var den ældste søn, da broderen kom hjem? Bidste han noget om, hvad der var hændt? Hvordan viser han vide det? Hvad syntes han om, at faderen havde gjort gjestebud for den hjemkomne broder? Hvorfor blev han vred? Hvad sagde han til faderen? Syntes han, faderen havde handlet ret mod ham? Hvad svarede faderen?

Hvem vil Jesus betegne med den ældste søn? Svar: Derved vil han betegne farisæerne, som knurrede over, at han omgikkes toldere og syndere. Havde da farisæerne aldrig overtraadt Guds bud? Svar: Jo, ganske vist; men de mente om sig selv, at de var retfærdige. Hvad er det, Jesus vil vise dem, idet han fortæller om den ældre broder? Svar: At deres knurren kom deraf, at de ikke havde hjærlighed. Men kan man holde Guds bud uden at have hjærlighed? Hvad vil frelseren altsaa vise dem med hensyn til den retfærdighed, som de mente, de havde? Kunde Gud have nogen glæde af dem, som de var? Hvorledes alene kan Gud faa glæde af os? Svar: Naar han kan faa frelse os fra den aandelige død til det aandelige liv og engang gjøre os evig salige.

Hvem er det tabte faar et billede paa? Og hvem menes med det menneske, som har mistet det? Hvad gjør hyrden, naar han har mistet et faar? Gaar da Jesus ogsaa efter de mennesker, som er komne bort fra ham? Hvorved er det, han falder paa dem? Hvad vil frelseren lægge os paa hjerte, naar han figer, at hyrden søger efter det tabte faar? Svar: Den, som søger, han vil gjerne finde, og han gjør sig umag for at finde. Vil da Jesus gjerne finde os? Gjør han sig umag for at finde os? Kommer et forvildet faar straks til hyrden, naar det hører hans røst? Svar: Nei, det slygter heller og kommer længere bort fra faarestien. Kommer et menneske, som farer vild, straks til Jesus, naar han falder paa det? Hvorlønge flyr det fra ham? (Se den forlorne søn.)

Finder da hyrden aldrig det faar, han søger? Hvad gjør han, naar han har fundet det? Hvorhen vil Jesus bringe sine tabte faar? Glæder han sig ogsaa, naar han faar bringe en vildfarende synder tilbage? Hvad figer han derom i denne lignelse? Hvem menes han her med de 99 retfærdige, som ikke trænger ombendelse? Trænger ikke farisæerne ombendelse? Svar: Jo, men saalænge de holder sig selv for retfærdige, men er de, at de ikke trænger den, og vil derfor heller ikke ombende sig.

Lille Lotte, som ikke sik være med at lege.

ille Lottes mor var død. Hendes far var naturligvis sorgfuld og bedrøvet, og selv hendes brors glade latter forstummede. All glæde syntes ligesom forsvunden af huset.

Men saa kom etter vaaren, lærerne begyndte at synge sine triller, og den klare sol sendte sine varme straaler ind gjennem vinduet, træerne smykkedes paany med sine grønne blade, og blomster bedækkede marken i tusendvis. Da begyndte etter den livlige guts øine at lyse som i fordums tid, og man funde igjen se ham springe glad omkring med sine legekamerater.

Faderen havde ikke saa let for at glemme; men han vilde saa gjerne, at hans børn skulde være lykkelige, og glædede sig dersor over, at idetmindste Hans syntes at have gjenvundet sin gamle munterhed. At stelle med Lotte sit han desværre altfor lidet tid til; han havde saameget at gjøre, og naar han kom hjem fra sit arbeide, var han som regel altfor træt. Heller ikke Hans hjalp stort til at adsprede sin søster; han tjedede sig, naar han maatte lege med hende, og hun paa sin side var rød for hans vilstre kamerater.

Følgen heraf var, at Lotte næsten hele dagen var overladt til sine egne drømmerier og stadig mere og mere savnede sin kjære mor. En lykke vilde det have været, om

hun idetmindst havde vedblevet med at hjælpe til i huset; men hun havde selv mistet lysten dertil, og tanten forstod heller ikke at bestjøftige hende; hun mente, at den døbstumme pige alligevel ikke kunde gjøre stor nytte.

Saaledes gif sommeren, trørnes blade begyndte atter at visne og hvirvledes afsted med den kolde høstwind. Vinteren kom tidlig, allerede i november var mark og eng bedækket med dyb sne; under dombjeldeklang hørte slæde efter slæde gjennem gaderne, og børnene havde faaet frem sine skøjter og prøvede isen.

Ogsaa Lotte vilde gjerne have væretude sammen med de andre børn; men hun eiede ingen veninder. Hvem havde lyft til at være sammen med den døbstumme pige! Blot Hans engang imellem havde villet tage hende med! Tidligere, dengang moderen levede, havde han ofte trukket hende med paa hjælte. Skulde hun ikke kunne faa ham til det nu ogsaa? Hun gif ud og fandt frem sin hjælte; hun satte sig paa den for at prøve. Hvor morsomt det skulde være at blive trukken afsted! Da hendes mor levede, var det ogsaa saa morsomt inde; men nu følte hun sig saa alene.

Hun drog et suk, idet hun atter gif ind og satte sig ved vinduet, for at vente paa sin bror. Eftermiddagskolen maatte for længe siden være sluttet; men Hans var endnu ikke kommen tilbage, og det varede idag ogsaa mere end almindelig længe, før faderen kom hjem fra kontoret. Hendes tante var gaaet ud i byen for at gjøre indkjøb; naar hun var færdig dermed, skulde hun siden ind til en af nabokonerne. Lotte var derfor ganske alene.

"Hvor langsomt dog tiden går!" tænkte hun bedrøvet, medens hun sad og fulgte hver forbigaende med øjnene. Tilslut gif hun atter ud; nu maatte vel broderen snart komme.

Endelig viste Hans sig ved gadehjørnet, og Lotte sprang alt, hvad hun kunde, imod

ham; men han stormede forbi, som om han ikke engang havde set hende. Lotte fulgte efter med taarer i øjnene, men hun var knapt naaet tilbage til huset igjen, da Hans kommer ud med sine skøjter paa armen. Lotte tog ham sagte i armen og saa ham bønsfaldende i øjnene. Hun haabede endnu, at Hans vilde lade hende faa lov til at være med, men hendes bror vidste, at hans kammerater ventede paa ham. Det vilde da blot være kjedeligt at skulle have Lotte med.

Han pegede derfor paa sine skøjter og styrte afsted, idet han slog gadebøren i efter sig med et voldsomt smeld.

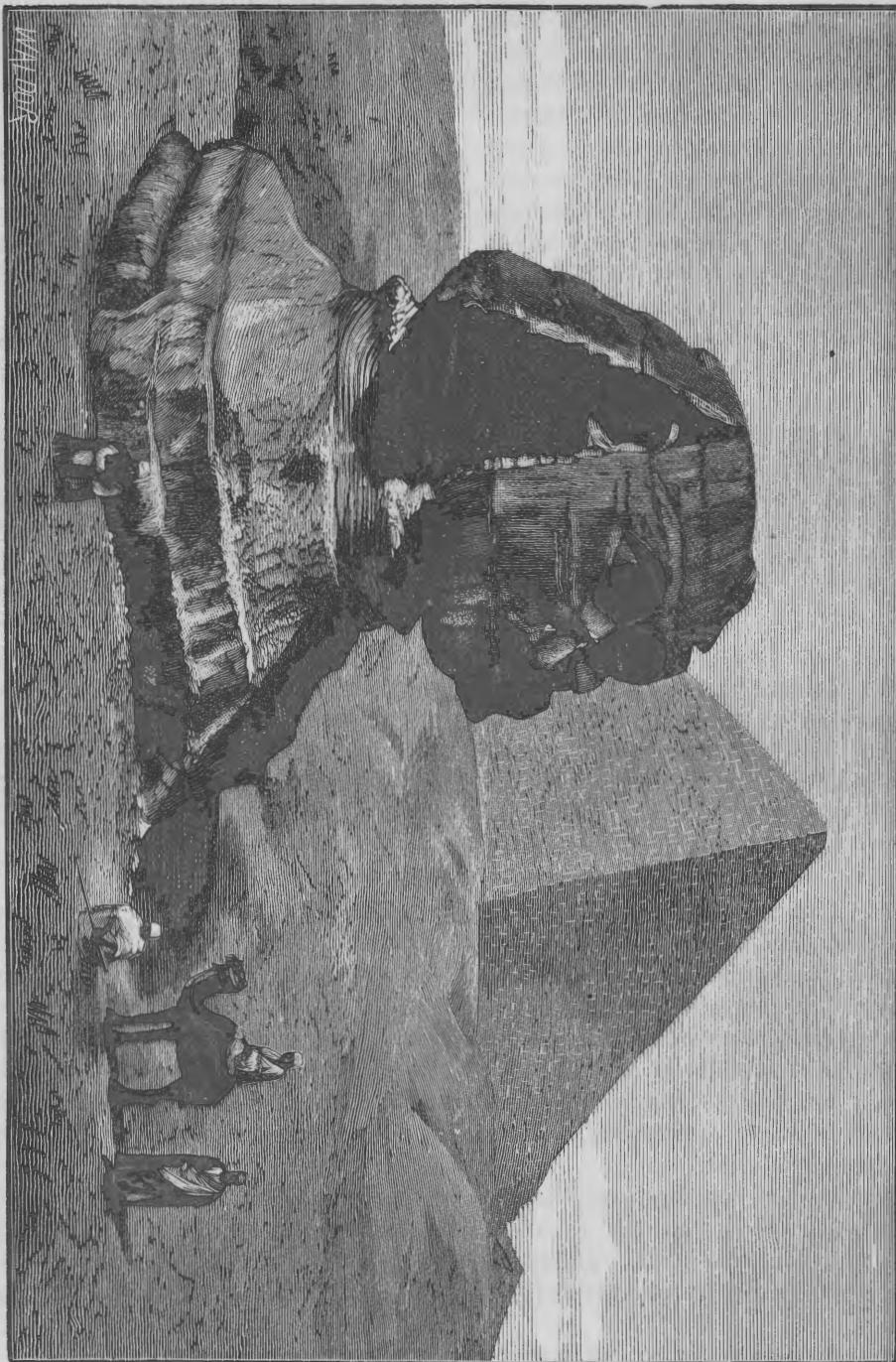
Lotte var atter alene, og vi finder hende en stund efter siddende paa en skammel foran ovnen. Tanten havde et øjeblik været hjemom for at hente et arbeide og tænde lampen; hun havde da ogsaa gjort istand et strikketøi for Lotte, da denne havde bedet hende derom. Lotte huskede, hvorledes moderen havde formonet hende til at være flittig og sad og tænkte over, om hun virkelig ogsaa havde lyttet til hendes raad i saa henseende. Desværre maatte hun tilstaa, at hun i den sidste tid knapt havde tænkt paa sin mors ønske; det faldt heller ikke saa let at være flittig, naar der ikke var nogen, som hun kunde glæde derhed.

Alligevel tog hun fat paa sit arbeide og begyndte at strikke, men det vilde ikke gaa.

Atter og atter kom taarerne frem i hendes øjne, og derved kom maskerne i orden for hende, og jo mere hun græd, desto vanskeligere blev det for hende at se og gjøre sine feil gode igjen. Tilsidst lagde hun strikketøiet bort og blev siddende og stirre ind i ilden.

Dødsstilhed herskede i værelset; den eneste lyd derinde var det gamle vægurs tikken; men heller ikke dette hørte den stakkels lille. Hun saa, hvorledes lyset fra oven faldt henad gulvet, indtil det naaede lænestolen, hvor hendes mor saa ofte havde siddet.

Lænestolen tom! Lotte havde gjerne kun-

Den store finns i nærheden af Kairo.

Aftensang i kirk'en.

net sætte i et krig af smerte og jammer — men hendes tunge var og blev stum.

Hun trykkede begge hænder for ansigtet og græd bitterlig.

Da blev døren til værelset aabnet med larm og støi, og den saa længelsfuldt ventede bror styrte ind, ledsgaget af en stare kamerater, som havde fulgt med hjem fra isen, for at tilbringe endnu en tid sammen. Raskt kastede de luerne fra sig, lo og spædede. Til sidst stillede de sig i ring omkring bordet og begyndte en muuter leg.

Lottes ansigt begyndte at klarne. En straale af barneglæde saaes i hendes vokre sine — hvor morsomt det skulde være at saa være med og lege.

Hun reiste sig langsomt, nærmrede sig broderen, lagde sagte sin haand paa hans skulder, som om hun vilde sige: „se her er jeg — jeg er saa alene! Faar jeg ikke lov til at være med i eders leg?“

Men gutten puffede ute almodig søsterens haand til side.

„Skal du nu efter plague os? Lad os være i fred! Du forstaar vel, at det ikke kan nytte dig at være med!“

Derpaa hoppede han stjende op paa bordet, som skulde forestille kathedeler. Selv skulde han være lærer, og han var en streng lærer, der med beundringsværdig iver tugtede de dogne og ulydige, og til gjengjeld blev modtagen med en storm af latter og jubel, ialfald af dem, som ikke i øieblíkket maatte taale hans rebselser.

(Sluttet.)

Vikinger paa rov.

(Med billede.)

Kraftige, sterkbhæggede og hjælle er sjøkongens mænd; men vildt er deres udseende, og haardt er deres hjerte.

De har herjet paa Spaniens kyst; kostbarheder af guld og sølv er blevne deres

byste, og høibaarne er de fanger, som de har kunnet føre med sig ned til kysten. Førgjæves vil ethvert forsøg paa modstand længere være for den lille fangne skare, omgiven, som den er, af de krigerklædte vikinge. Nys boede de fredelig i sit fljønne hjem; de er vante til sydens kultur og mildere seder og tænker med rædsel paa den fljæbne, som venter dem blandt de raa fiender. De raaber om naade; men vikingens øre er døvt for deres bønner de hyder høie løsepenge, men stolt og ubevægelig lytter seierherren til deres tilbud.

Derude paa øen, ikke langt borte, ligger hørstribene og venter. Snart heises seil i top, og skib efter skib stævner bort fra de fremmede kyster med sit rov.

Den store sfinks i nærheden af Kairo.

(Med billede.)

Fra oldtidens dage har Egypten mange seværdigheder at opvise. Til disse hører ogsaa den store sfinks, og den er ikke den mindst merkværdige af de ting, som trækker reisende til Nilandene. Den ligger paa den udstrakte slette et stykke fra Kairo og ikke meget langt fra de store pyramider. Dens alder vides ikke med bestemthed; men saavidt ved man, at den maa være adskillige aarhundreder ældre end Kristi fødsel, dog neppe saa gammel som pyramiderne.

Sfinksen skal forestille en stikkelse med et menneskeligt hoved og en løves krop. Den er udhuggen i klippen og har en umaadelig størrelse, idet dens højde er 70 fod, dens krops længde 140 fod, foruden at benene stikker frem 50 fod. Ansigtet er en del beskadiget, da araberne har skudt paa den med sine kastespyd og pile; hovedet er bedækket med en slags hætte, af hvilken dog kun den nederste del staar igjen.

Indtil for ikke mange aar siden var sfinksen bedækket med sand, saa blot hovedet

ragede op; for en del aar siden begyndte man derfor at grave bort disse sandmasser, saa den mægtige stikkelse mere og mere er kommen tilsynne. Paa vort billede idag sees dog blot hovedet og en del af brystet.

Ikke andet end en knappenaal.

Hæn slutningen af forrige aarhundrede kom en fattig yngling, der var opclært ved handelen i sydfrankrig, til Paris for at søge plads i et større handelshus. Han havde gode anbefalinger og gik derfor med godt mod op til chefen for et af de største bankierhuse; men denne afsviste ham temmelig kort med de ord, at der ikke var nogen plads ledig. Det var et haardt stød for den unge mand. Da han med nedslægne øine gik over gaardspladsen, saa han noget blinke paa jorden. Han bukkede sig efter det. Det var en knappenaal, han tog den og sat den i sin frakke. Idet samme hørte han nogen kalde paa sig. Han vendte sig og saa chefen i et aabent vindue vinke ad ham. Han synede sig da tilbage og blev modtagen med spørgsmålet om, hvad det var, han havde fundet. „En knappenaal“, svarede han. „Saa!“ svarede den strenge chef forbauet. Den unge mand tog den frem og viste ham den. Efter et par øieblittes tæushed svarede bankieren: „Ja, jeg tror virkelig, at De kan blive en dygtig handelsmand, siden De finder det værdt at samle en knappenaal op. Kom til mig paa prøve imorgen!“ Det skete, og vor ven blev 16 aar i den gamle bankiers tjeneste. Saa døde denne, og han blev selv husets chef. Og derfra steg han 1814 til overdirektør for den franske bank, og i 1830 til minister. Hans navn var Jakob Lafayette.

Det var ikke andet end en knappenaal!

En afgud er intet i verden.

En kristen kineser skulde forklare forkjellen mellem afguderne Confucius og Buddha og den levende frelses Jesus Kristus, og benyttede hertil følgende lignelse:

En mand var falden i en dyb afgrund; saaret og blødende laa han der og kunde paa ingen maade komme op. Da kom Confucius forbi; han gik hen til manden, raabte ned til ham og sagde: „Stakkels mand, jeg belager dig inderlig! Men hvordan var du dog saa uforsigtilig, at du kunne falde ned her? Jeg vil give dig et godt raad: Hvis du nogensinde kommer op igjen, saa vogt dig for paanh at falde ned i denne skrækkelige afgrund.“

„Jeg kan ikke komme op,“ sultede den arme mand.

Derpaa kom en af Buddhas prester; han høiede sig ud over afgrundens rand, saa en stund paa den saarede mand og sagde derpaa: „Stakkels mand, jeg er meget bedrøvet ved at se dig i denne ykkelige tilstand! Kan du klatre op de to tredjedele af veien, saa kunde jeg nok naa dig og forsøge at drage dig op.“

Men manden var aldeles hjælpeløs; han kunde ikke røre sine lemmer, endnu mindre reise sig op og gaa.

Da kom Jesus forbi, hørte hans raab og gik hen til randen af denne afgrund. Da han saa mandens nød, udstrakte han sin almagts haand og drog den ulykkelige mand op af den mørke grav. Han hælbrede hans saar, satte hans fødder paa en klippe og sagde til ham: „Gå bort, og synd ikke mere!“

Bien og mennesket. „Har du vel en større velgjører blandt dyrene end mig?“ sagde bien til mennesket. „O ja“, svarede dette. „Og hvem da?“ spurgte Bien. „Faren“, svarede mennesket; „ thi dets uld er mig nødvendig, din honning kun behagelig.“

Det sovende barn.
(Slutning.)

Hen unge strædder gav ikke straks efter for denne usædvanlige stemning. Han søgte at berolige sig med fornuftige grunde. Barnet laa der jo godt og rolig og sov i sin vugge, i værelset var der ellers ikke et liv, som rørte sig, og udenfor paa gaden var alt stille.

Hvorledes skulde barnet paa nogen maade trues af nogen livsfare? Det maatte altsaa være en tom indbildung, som uden nødvendighed beredte ham en saadan sjæleangst, og han vilde ikke give efter for den.

Han satte derfor atter sin naal i bevoegelse og forsøgte paany at istemme den paa en saa besynderlig maade afbrudte sang.

Det lykkedes ham imidlertid blot nogle saa sieblikke at berolige sig; thi snart kom igjen ligesaa pludselig som første gang den samme sjæleangst over ham, ja denne gang med endnu større styrke, og endnu mere bestemt raabte den indre stemme til ham: "Skynd dig hen og tag barnet ud af vuggen!"

Atter stansede faderen sit arbeide, og sangen døde hen paa hans løber. Han reiste sig op fra sit arbeidsbord, saa sig opmærksomt omkring i værelset fra den ene krog til den anden.

Da han ikke paa nogen maade kunde finde nogen grund til frygt for barnet, som laa og sov lige trygt i sin vugge, syntes han, det var taabeligt for en tom indbildungens skyld at forstyrre den lille i hans gode sovn og tage ham op af den varme seng.

Han vendte derfor atter tilbage til sin plads ved arbeidsbordet uden at følge stemmen og forhastede sit arbeide, skjønt han havde tabt lysten til at syne.

Men alle hans bestræbelser for med fornuftige grunde at blive herre over sin besynderlige angst var forgjeves. Den vendte efter faa sieblikkes forløb tilbage endnu sterkere end før og bragte ham med uimodstaelig magt til at reise sig fra sin plads, medens den tidlige hørte stemme atter lød; "Skynd dig hen og tag barnet ud af vuggen."

Nu gjorde han endelig, hvad den advarende indre stemme bed ham. I næste sieblik var han ved barnets vugge, greb det

skyndsomt og bar det hen til den plads, hvor han havde siddet.

Men neppe havde han sat sig ned, før der hørtes en forfærdelig bragen fra den del af værelset, hvor vuggen stod; taget var pludselig styrket sammen lige ned over vuggen.

Barnet vaagnede ved larmen og satte i et højt krig, men trygt og uskadt hvilede det i armene hos sin fader, som dybt bevoget trykkede det til sit hjerte. Moderen havde hørt den lydlige bragen og var døbbleg af stræk styrket ind i værelset, fuld af angst for, at mand og barn skulde være blevne dræbte. Hvor stor var ikke hendes glæde, da hun fandt dem begge uskade. Hendes hjerte, som var fyldt med mere gudsfrugt end hendes mands, strømmede over af den inderligste tak til Herren, da hun til høre paa hvilken underfuld maade hendes dyrebare barns liv var blevet frelst.

Nogle dage efter mødte den unge strædder mig paa gaden. Ellers havde han ikke følt sig særliges tilstrækken af mig, da han, den livslystne mand, ansaa mig for en træghjertet pietist. Men nu traadte han efter en venlig hilse hen til mig, fortalte mig den hele tilbragelse og sluttede selv sin betragning med følgende ord: "Nu ved jeg, at der virkelig er en Gud i himmelen, som ser alt og ved alt, og at de smaa børn virkelig bliver beskyttede af Guds engle, saaledes som bibelen lærer."

Billedgaade.

V

et.

Oplossning paa bogstavgaaden i nr. 32.
Telemarken.